EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 7.2.2017
COM(2017) 67 final

KOMMISSIONENS ÅRLIGE OVERSIGT

over medlemsstaternes årlige aktivitetsrapporter om eksportkreditter som omhandlet i forordning (EU) nr. 1233/2011

KOMMISSIONENS ÅRLIGE OVERSIGT

over medlemsstaternes årlige aktivitetsrapporter om eksportkreditter som omhandlet i forordning (EU) nr. 1233/2011

1. Indledning

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1233/2011 af 16. november 2011 om anvendelsen af visse retningslinjer for offentligt støttede eksportkreditter[1] fastsætter i bilag I, at medlemsstaterne sender Kommissionen en årlig aktivitetsrapport om deres nationale eksportkreditprogrammer, og at Kommissionen udarbejder en årlig oversigt til Europa-Parlamentet på grundlag af en gennemgang af de rapporter, som medlemsstaterne har udarbejdet.

Nærværende årlige oversigt dækker kalenderåret 2014. For så vidt angår omfanget af denne oversigt vedrører den eksportkreditaktiviteter som omhandlet i forordning (EU) nr. 1233/2011, dvs. "mellem- og langsigtede" transaktioner med en tilbagebetalingsperiode på 2 år eller derover. De transaktioner, der blev udelukket i oversigten, vedrører kortvarige eksportkredittransaktioner[2] og transaktioner, som udføres af bestemte eksportkreditinstitutter uden for eksportkreditområdet (f.eks. investeringsforsikring). Det skal også bemærkes, at funktionen som eksportkreditinstitut i visse medlemsstater varetages af et forsikringsselskab, som har et offentligt mandat. I sådanne tilfælde er administrationen af det offentlige eksportkreditprogram strengt adskilt fra aktiviteter i den private sektor (sidstnævnte er naturligvis ikke omfattet af denne oversigt).

Kommissionen har noteret sig den beslutning, som Europa-Parlamentet vedtog den 2. juli 2013, om den første rapport i henhold til forordning (EU) nr. 1233/2011[3].

Som omtalt i tidligere rapporter og med anbefalingerne fra nævnte beslutning in mente - såsom anbefalingen til Rådets Arbejdsgruppe om Eksportkreditter og Kommissionen om at samarbejde med Tjenesten for EU's Optræden Udadtil om en videreudvikling af rapporteringsmetoden - har Kommissionen endvidere gjort medlemsstaterne særligt opmærksomme på denne beslutning med henblik på kommende rapporteringsrunder.

2. Årlige aktivitetsrapporter for kalenderåret 2014

Den årlige oversigt for 2014 er baseret på opdaterede årlige aktivitetsrapporter fra 21 medlemsstater. Kommissionen har modtaget rapporter fra Belgien, Bulgarien, Danmark, Finland, Frankrig, Det Forenede Kongerige, Italien, Kroatien, Luxembourg, Nederlandene, Polen, Portugal, Rumænien, Slovenien, Slovakiet, Spanien, Sverige, Tjekkiet, Tyskland, Ungarn og Østrig.

---

1 EUT L 326 af 8.12.2011, s. 45.

2 I sådanne tilfælde gælder Kommissionens meddelelse i henhold til artikel 93, stk. 1, i EF-traktaten om anvendelse af traktatens artikel 92 og 93 på kortfristet eksportkreditforsikring (EFT C 281 af 17.9.1997, s. 4).

3 Europa-Parlamentets beslutning af 2. juli 2013 om den første årsrapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet om aktiviteterne i medlemsstaternes eksportkreditinstitutter (EUT C 75 af 26.2.2016, s. 7).

De resterende syv medlemsstater - Cypern, Estland, Grækenland, Irland, Letland, Litauen og Malta - havde ingen aktive eksportkreditprogrammer som omhandlet i forordning (EU) nr. 1233/2011 i rapporteringsperioden.

3. Analyse af de årlige aktivitetsrapporter

a) Almindelige og finansielle oplysninger

De gældende regler (forordning (EU) nr. 1233/2011) fastsætter de generelle regler for eksportkredittransaktioner og -programmer. Selv om de fleste europæiske regeringer har oprettet et eksportkreditinstitut, varierer omfanget og typen af eksportkreditprogrammerne samt de organisatoriske strukturer i eksportkreditinstitutterne blandt medlemsstaterne.

Eksportkreditinstituttet er enten et statsligt organ eller institut eller et forsikringsselskab, der udfører denne opgave i henhold til et offentligt mandat og er underlagt statsligt tilsyn. I visse medlemsstater, hvor der ud over garantier tilbydes offentlig støtte i form af rentetilskud, er der etableret to særskilte organisationer. I andre medlemsstater administreres de to dele af eksportkreditstøtten af den samme organisation.

I 2014 havde 21 EU-medlemsstater eksportkreditprogrammer som omhandlet i forordning (EU) nr. 1233/2011. Disse programmer blev forvaltet af i alt 29 forskellige institutter og offentlige tjenester.

Generelt har medlemsstaterne udvidet deres tilbud af eksportkreditprogrammer i de seneste år. Den mest almindelige type eksportkreditstøtte, som de europæiske eksportkreditinstitutter yder, er den støtte, der hører ind under kategorien "pure cover" (dvs. at eksporttransaktionen rent faktisk finansieres med et lån fra en forretningsbank, og eksportkreditinstituttet stiller en garanti eller en forsikringslignende dækning herfor). Alle 21 medlemsstater, der i rapporteringsperioden ydede eksportkreditstøtte, som omhandlet i forordning (EU) nr. 1233/2011, tilbyder denne type støtte.

Et flertal af medlemsstaterne tilbød også andre former for støtte som omhandlet i forordning (EU) nr. 1233/2011 og i henhold til OECD's arrangement vedrørende retningslinjer for offentligt støttede eksportkreditter[4], såsom direkte kredit eller finansiering (hvor finansieringen ydes direkte af eksportkreditinstituttet og ikke af en forretningsbank[5]), refinansiering[6] og rentetilskudsordninger[7]. Flere årlige aktivitetsrapporter nævner desuden eksplicit projektfinansiering[8] og bunden bistand[9].

Det er muligt at foretage en bred sammenligning af bestemmelserne og anvendelsen af eksportkreditprogrammer i medlemsstaterne og skitsere de vigtigste forskelle og ligheder. Det er imidlertid langt vanskeligere at foretage en fuldstændig sammenligning, der afspejler alle aspekter. Vilkår og betingelser for eksportkreditprogrammer, selv inden for samme kategori af programmer og administreret af eksportkreditinstitutter, der overholder det samme regelsæt, kan variere mellem medlemsstaterne. Generelt har en

4 Dokumentet OECD's arrangement vedrørende retningslinjer for offentligt støttede eksportkreditter er et bilag til forordningen.
5 Danmark, Det Forenede Kongerige, Finland, Polen, Slovakiet, Spanien, Ungarn og Tjekkiet.
6 Slovakiet og Sverige.
7 Finland, Frankrig, Polen, Slovakiet og Spanien.
8 Danmark, Tyskland og Nederlandene.
9 Danmark, Polen, Spanien, Ungarn og Østrig.

højere grad af konvergens udviklet sig i de seneste år, idet OECD's arrangement vedrørende retningslinjer for offentligt støttede eksportkreditter er kommet til at omfatte en bred vifte af emner.

Med dette forbehold giver den samlede nominelle risikoeksponering ultimo 2014 i hvert fald en generel ide om omfanget af de største eksportkreditprogrammer af typen "pure cover":

Offentlig støtte i form af "pure cover" i 2014 (mia. euro) **Den højeste i EU set i forhold til den samlede nominelle risikoeksponering**	
Tyskland	88,5
Frankrig	65,3
Sverige	31,6
Italien	26,7
Nederlandene	20,2

Gennem de europæiske eksportkreditinstitutter er medlemsstaterne aktive på en lang række områder, som ikke hører under rapporteringsområdet i medfør af forordning (EU) nr. 1233/2011. I betragtning af de specifikke finansieringsvilkår i visse industrisektorer - f.eks. fly- og skibsindustrien - har flere medlemsstater også udviklet sektorspecifikke eksportkreditprodukter. Sidstnævnte omfatter hovedsagelig mellem- og langsigtede eksportkreditaktiviteter (defineret af OECD's arrangement om offentligt støttede eksportkreditter). Mange europæiske eksportkreditinstitutter tilbyder imidlertid også produkter, som f.eks. kortsigtede eksportkreditter og rembursgarantier, fabrikationsrisikogarantier og investeringsforsikringsprodukter. Det er nyttigt at have det in mente, når man vurderer eksportkreditinstitutternes økonomiske rolle.

Detaljerede oplysninger kan findes i afsnit II og IV i det rapporteringsskema, der anvendes til medlemsstaternes årlige aktivitetsrapporter, og i de almindelige årlige rapporter, som flere medlemsstater udtrykkeligt henviser til.

Samlet set kan det konkluderes, at de årlige aktivitetsrapporter indeholder relevante finansielle oplysninger om eksportkreditprogrammer i 2014. Det skal imidlertid understreges, at disse rapporter i henhold til forordning (EU) nr. 1233/2011 udarbejdes i overensstemmelse med den pågældende medlemsstats nationale lovgivning. Dette medfører, at der er visse forskelle ved fremstillingerne. Kommissionen har dog ingen særlige bemærkninger til de finansielle aspekter ved de årlige aktivitetsrapporter[10].

De årlige aktivitetsrapporter for Det Forenede Kongerige, Slovakiet og Tjekkiet nævner eventualforpligtelser som omhandlet i punkt 1, sidste sætning, i bilag 1 til forordning (EU) nr. 1233/2011.

[10] I henhold til punkt 1 i bilag I gennemføres den nuværende rapporteringsproces med forbehold af de beføjelser, der er tillagt de institutioner i medlemsstaterne, der fører tilsyn med de nationale eksportkreditprogrammer.

b) Behandling af "miljørisici, der kan indebære andre relevante risici"

I henhold til punkt 2 i bilag I til forordning (EU) nr. 1233/2011 skal medlemsstaterne i de årlige aktivitetsrapporter beskrive *"hvordan der i den offentligt støttede eksportkreditvirksomhed, som deres eksportkreditinstitutter udøver, tages hensyn til miljømæssige risici, der kan indebære andre relevante risici"*.

Alle medlemsstater henviser udtrykkeligt til denne bestemmelse. I punkt 2 i bilag I omtales kun miljømæssige risici, men en række medlemsstater nævner også sociale anliggender og menneskerettigheder. Næsten alle medlemsstater oplyser, at de opfylder OECD's henstilling om fælles fremgangsmåder for offentligt støttede eksportkreditter og miljømæssig og social forsvarlighed ("fælles tilgange") med hensyn til risici for miljøet og menneskerettighederne. Det samme gælder for OECD's henstilling om bestikkelse.

I overensstemmelse med de fælles tilgange er eksportkreditinstitutterne gradvist ved at etablere en gruppe af særlige eksperter inden for miljømæssige, sociale og menneskerettighedsrelaterede anliggender. Transaktionerne er til gennemsyn i overensstemmelse med de fælles tilgange for så vidt angår de miljømæssige, sociale og menneskerettighedsrelaterede risici og potentielle virkninger. Screeningprocessen er i stigende grad blevet en standardprocedure for vurdering blandt eksportkreditinstitutter.

Flere eksportkreditinstitutter nævner også, at risikovurderingen af aspekter vedrørende miljø- og menneskerettigheder ofte udføres i nært samarbejde med eksportører og banker. Eksportører og banker anmodes om at give supplerende oplysninger, når der er behov for det, for at sikre, at der foretages en grundig risikovurdering.

De relevante processer til evaluering af de pågældende risici sigter typisk mod en klar afgørelse af, hvorvidt et givent projekt er berettiget til eksportkreditstøtte eller ej (f.eks. hvis de involverede risici er uforholdsmæssigt store, ydes der ikke dækning). Hvis risiciene anses for acceptable, er eksportkreditstøtten ofte underlagt visse betingelser, typisk med henblik på at håndhæve afhjælpende foranstaltninger og overholde relevante standarder.

Bulgarien er ikke medlem af OECD, og dets eksportkreditinstitut har ikke gennemført de fælles tilgange med hensyn til miljø eller menneskerettigheder. Bulgarien anvender dog OECD's henstilling om bestikkelse og offentligt støttede eksportkreditter.

c) Andre oplysninger i de årlige aktivitetsrapporter

Ud over de oplysninger, der allerede fremgår af afsnit 3a) og b) ovenfor, viser de årlige aktivitetsrapporter, at medlemsstaterne generelt har politikker for eksportkreditter og miljø, bekæmpelse af bestikkelse og bæredygtig udlånspraksis for lavindkomstlande. De tre relevante OECD-henstillinger[11] spiller en vigtig - men ikke altafgørende - rolle. Selv de medlemsstater, der ikke er medlemmer af OECD, anvender dem eller agter principielt at gøre det[12]. Generelt set viser rapporterne fra medlemsstaterne, at medlemsstaterne vedtager den samme tilgang for at løse spørgsmål vedrørende miljø, menneskerettigheder

[11] 1. OECD's henstilling om fælles fremgangsmåder for offentligt støttede eksportkreditter og miljømæssig og social forsvarlighed (også kaldet *"fælles tilgange"*). 2. OECD's henstilling om bestikkelse og offentligt støttede eksportkreditter. 3. Principper og retningslinjer for at fremme bæredygtig udlånspraksis for officielle eksportkreditter til lavindkomstlande.

[12] OECD's retningslinjer og principper for at fremme bæredygtig udlånspraksis kan naturligvis ikke anvendes af eksportkreditudbydere, der ikke foretager udlån til lavindkomstlande.

og bestikkelse. Nogle medlemsstater har givet mere detaljerede oplysninger i deres rapporter og understreger betydningen af disse emner.

I mange tilfælde anvender medlemsstaterne i stigende grad regler og praksis, som går ud over det anvendelsesområde, som OECD's arrangement har fastlagt, og anvender samme tilgang også for transaktioner, der ikke falder ind under anvendelsesområdet for de fælles tilgange. I flere tilfælde har eksportkreditinstitutterne selv udviklet relevante instrumenter (f.eks. en politik om virksomhedernes sociale ansvar eller en etisk kodeks).

En række medlemsstater[13] har taget fat på betydningen af at vedtage foranstaltninger for at fremme åbenhed og gennemsigtighed ved at give oplysninger til interessenterne om transaktioner, finanser samt miljømæssige og sociale spørgsmål. Som et middel til at øge bevidstheden og fremme åbenheden og gennemsigtigheden indledes der dialoger med interessenter, som skal finde sted med regelmæssige mellemrum.

Som i den foregående rapporteringsrunde understreger mange medlemsstater den særlige betydning af menneskerettigheder. Næsten alle rapporter afspejler fortsat støtte til udviklingen af en menneskerettighedsdimension under de nye fælles tilgange. For en række medlemsstater har hensyn til menneskerettigheder en særlig status i deres projektvurdering. I visse tilfælde er dette område direkte knyttet til arbejdsmarkedsrettigheder/arbejdstagerrettigheder.

Alle medlemsstater tillægger også politikker til bekæmpelse af bestikkelse og korruption særlig betydning. I flere medlemsstater er eksportører og banker forpligtet til at underskrive en erklæring om bekæmpelse af bestikkelse som led i ansøgningen om dækning. Der anvendes mange andre foranstaltninger (f.eks. national lovgivning og god praksis).

d) Eksportkreditinstitutternes overholdelse af EU's mål og forpligtelser

For at øge gennemsigtigheden på EU-niveau fremsender medlemsstaterne Kommissionen en årlig aktivitetsrapport, som er en rapport i overensstemmelse med de nationale lovgivningsrammer om visse finansielle og operationelle oplysninger om deres eksportkreditvirksomhed, og som også indeholder oplysninger om, hvordan miljømæssige risici håndteres.

Det fastsættes i punkt 3 i bilag I, at "*Kommissionen udarbejder en årlig oversigt til Europa-Parlamentet på grundlag af disse oplysninger, herunder en vurdering af eksportkreditinstitutternes overholdelse af Unionens mål og forpligtelser*".

Traktaten om Den Europæiske Union (TEU) indeholder en liste over de generelle mål i artikel 3 og principperne og målene for Unionens optræden udadtil i artikel 21.

Hvad angår EU's fælles handelspolitik, henvises der til principperne og målene for Unionens optræden udadtil i artikel 206 og i artikel 207, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde som følger:

Europa-Kommissionen bemærker ud fra de indkomne oplysninger, at medlemsstater med eksportkreditaktiviteter, jf. forordning (EU) nr. 1233/2011, har udviklet politikker til at

[13] Danmark, Frankrig, Nederlandene, Sverige og Tyskland.

ledsage forvaltningen af deres eksportkreditprogrammer, som er i overensstemmelse med EU's mål. De specifikke politiske anbefalinger for eksportkredit er udarbejdet i OECD – den eneste internationale organisation, som hidtil har udviklet særlige regler på dette politikområde – og er i almindelig brug.

Som omhandlet i tidligere årlige oversigter har Kommissionens tjenestegrene på baggrund af en henstilling i ovennævnte beslutning truffet af Europa-Parlamentet i juli 2013 om retningslinjer for kommende rapporteringsrunder udarbejdet en henstilling om navnlig at gøre brug af den overvågning, som de internationale institutioner (herunder FN) har gennemført, som vejledning i den videre udvikling af politikområdet. Medlemsstaternes rapporter udarbejdes i forskelligt omfang allerede på grundlag af disse internationale instrumenter, og Kommissionen opfordrer til at fortsætte arbejdet i denne retning. Fortsat dialog med Tjenesten for EU's Optræden Udadtil vedrørende menneskerettighedspolitikker er også af afgørende betydning.

Europa-Parlamentet har opfordret Kommissionen til at fremsætte en erklæring om, hvorvidt medlemsstaterne overholder EU's mål og forpligtelser. Europa-Kommissionen har udarbejdet sin årlige oversigt i overensstemmelse med bilag I. Baseret på oplysningerne i de årlige aktivitetsrapporter, som medlemsstaterne har forelagt, mener Kommissionen, at de er i overensstemmelse med Unionens målsætninger, der er fastsat i artikel 3 og 21 i TEU. De europæiske institutioner kan naturligvis i fællesskab sætte mere ambitiøse politiske mål. Kommissionen er klar til at fremme en relevant interinstitutionel dialog på dette område, men skal i mellemtiden foretage sin vurdering i henhold til punkt 3 i bilag I.

Hvad angår overholdelse af internationale forpligtelser og forpligtelserne i EU's konkurrencelovgivning, har der ikke været tilfælde af tvister i WTO-regi, der involverede europæiske eksportkreditprogrammer i rapporteringsperioden. I 2014 modtog Europa-Kommissionen ingen klager over potentielle overtrædelser af den EU-lovgivning, der vedrører eksportkreditinstitutter.